

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/212/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112205993
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:1112205993.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnom spore žalobcu: K. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., L. M. XXXX/X, zastúpeného splnomocneným zástupcom AK JUDr. Repáš a partneri, s. r. o., so sídlom Martin, M. R. Štefánika 25, IČO: 50 711 776, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, IČO: 00 166 073, o zaplatenie 264.682,76 eur, o odvolaniach žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 15C/287/2012-648 zo dňa 23. februára 2017, v spojení s opravným uznesením č. k. 15C/287/2012-697 zo dňa 13. júna 2017, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu, v spojení s opravným uznesením, vo výroku, ktorým súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13.286,20 eur do tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku v časti sumy 10.000,- eur predstavujúcej náhradu nemajetkovej ujmy a vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietol, potvrdzuje.

Rozsudok okresného súdu, v spojení s opravným uznesením, vo výroku o trovách konania mení tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Vo zvyšnej časti (v poradí prvom výroku v časti sumy 3.286,20 eur predstavujúcej náhradu škody titulom trov právneho zastúpenia v trestnom konaní) zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 15C/287/2012-648 zo dňa 23. 02. 2017, v spojení s opravným uznesením č. k. 15C/287/2012-697 zo dňa 13. 06. 2017, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13.286,20 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.) a žalovanej priznal voči žalobcovi právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %.

V odôvodnení konštatoval, že žalobca sa žalobou podanou dňa 25. 10. 2012 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 311.351,76 eur ako náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánov činných v trestnom konaní. V priebehu konania došlo zo strany žalobcu k čiastočnému späťvzatiu žaloby vo výške istiny 7.966,- eur. Uznesením zo dňa 14. 11. 2013 súd v tejto časti konanie zastavil.

Žalobca si vo vzťahu k žalovanému uplatnil niekoľko nárokov, a to nárok na náhradu škody titulom ušlého zisku vo výške 94.244,80 eur; nárok na náhradu škody titulom straty hodnoty vecí - motorových vozidiel ŠKODA FELICIA COMBI a ŠKODA FAVORIT 136L; nárok na náhradu škody titulom trov právneho zastúpenia v trestnom konaní; náhrady škody titulom priťahov v trestnom konaní a zanedbaní

základných povinností orgánov činných v trestnom konaní a náhrady škody titulom poškodenia zdravia a zničenia rodinných vzťahov. Žalobca si nároky uplatnil v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“).

Pri posudzovaní právneho základu nároku žalobcu (pôvodným rozsudkom zo dňa 17. 04. 2014, poznámka odvolacieho súdu) súd, vychádzajúc aj z doposiaľ prijatej súdnej judikatúry, konkrétne z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4M Cdo 15/2009 dospel k záveru o danosti právneho základu uplatneného nároku žalobcu.

V súvislosti s nárokom žalobcu na náhradu škody predstavujúcej ušlý zisk vo výške 94.244,80 eur, ktorý si žalobca uplatnil na tom skutkovom základe, že v čase jeho zadržania a trvania väzby a následného časového obdobia nemohol vykonávať živnosť v predmete podnikania taxislužba, nakoľko motorové vozidlá, ktoré používal na túto činnosť mu boli zadržané, nemohol vykonávať ani sprostredkovateľskú činnosť, na ktorej sa podieľal osobne. Jeho vzatím do väzby a odňatím vozidiel pre účely trestného konania bolo znemožnené jeho podnikanie, čo malo za následok netvorenie zisku. Súd, posudzujúc predložené listinné doklady, dospel k záveru, že zo zošitov predložených žalobcom na preukázanie jász taxíkmi v rámci taxislužby, ktorú vykonávali vodiči na základe zmluvy (nie pracovnej) uzavretej so žalobcom, nebolo možné relevantným a právne nespochybniteľným spôsobom preukázať príjem z tejto činnosti. Príjem z podnikateľskej činnosti ako bol vykázaný v daňových priznaniach za roky 2002 a 2003, teda roky predchádzajúce vzatiu žalobcu do väzby, neodôvodňujú tvrdenie o tom, že žalobca prišiel o ušlý zisk v rozsahu, ako to vypočítal pre potreby tohto konania. Nárok žalobcu na uplatnenie ušlého zisku preto súd v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný a nepreukázaný.

Súd žalobcovi nepriznal ani nárok uplatnený titulom náhrady škody za stratu hodnoty vecí - motorových vozidiel zadržaných v trestnom konaní, a to ŠKODY FELICIA COMBI EFF 653 a ŠKODA FAVORIT 136L, ktoré mu boli odňaté v roku 2004 a vrátené 05. 01. 2011, vo výške 3.820,- eur a 1.350,- eur a trovy znalca, ktorý vypracoval znalecké posudky vo výške 200,- eur. Súd svoje rozhodnutie v tejto časti založil na tom, že v predmetnej trestnej veci boli motorové vozidlá žalobcu zadržané z dôvodov, ktoré boli zákonné. Orgány činné v trestnom konaní zároveň navrhli, aby došlo k trestu prepadnutia vecí, teda v danom prípade motorových vozidiel. Motorové vozidlá preto až do skončenia trestného konania vedeného proti žalobcovi vydané nemohli byť. V konaní bolo nesporne preukázané, že trestná činnosť, ktorá bola páchaná taxikármi pracujúcimi na dohodu pre žalobcu, bola predmetom rozsiahleho trestného konania a vo vzťahu k navrhovateľovi bola síce skončená oslobodením, ale vo vzťahu k taxikárom, ktorí vykonávali činnosť na jeho autách, odsúdením.

Ako ďalší nárok si žalobca uplatnil nárok na náhradu trov, ktoré mu vznikli v trestnom konaní v celkovej sume 3.937,96 eur. Súd v tejto časti žalobcovi priznal vynaložené trovy konania v trestnom konaní, ktoré žalobca zaplatil advokátovi JUDr. Máriovi Buksovi vo výške 99.000,- Sk, t. j. 3.286,20 eur. Vo vzťahu k právnenému zastúpeniu JUDr. Kuricom žalobca preukazoval zaplatenie trov príjmovým pokladničným dokladom, z ktorého však nebolo možné hodnoverným spôsobom zistiť z akého titulu bola finančná čiastka uhradená. Tento doklad preto súd nepovažoval za dostatočný a hodnoverný.

Nárok žalobcu na náhradu škody titulom prietáhov v trestnom konaní a zanedbania základných povinností orgánov činných v trestnom konaní uplatnenej vo výške 33.333,- eur súd zamietol v celom rozsahu, majúc za to, že súdy v občianskoprávnom konaní nemajú právomoc preskúmať trestné konanie a hodnotiť účelnosť vykonaných dôkazov, či dĺžku trestného konania. Žalobca konkrétne nepreukázal, v čom videl prietahy v trestnom konaní, prípadne zanedbanie povinností orgánov činných v trestnom konaní. Celkove poukázal na dĺžku trvania 6 rokov, žiadnym spôsobom však nezodôvodnil výšku nemajetkovej ujmy, ktorú si v tomto smere uplatnil. Z uvedeného dôvodu, ale predovšetkým z dôvodu, že o prietahoch v konaní nie je možné rozhodnúť v občianskoprávnej veci a žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by sa obrátil s takýmto svojim nárokom na ústavný súd, prípadne že by v priebehu trestného konania bola riešená otázka prietáhov v konaní na základe jeho podnetu, žalobu žalobcu v tejto časti zamietol.

Žalobca si nakoniec uplatnil náhradu škody titulom poškodenia zdravia a zničenia rodinných vzťahov vo výške 166.500,- eur ako náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

V súvislosti s uvedeným nárokom žalobcu súd konštatoval, že zákon č. 58/1969 Zb. neobsahuje zákonné ustanovenie, na základe ktorého by žalobcovi prináležal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Súd nemajetkovú ujmu žalobcovi priznal v súlade s ustanoveniami Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keď rozhodovacia prax ustálila, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy treba posudzovať aj v súvislosti s čl. 5 ods. 1, 5 Dohovoru. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 2357/2010 zo dňa 11. 01. 2012 s tým, že pokiaľ judikatúra ustálila, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy treba posudzovať aj v súvislosti s čl. 5

ods. 1, 5 Dohovoru, i keď nárok na odškodnenie väzby nevznikol podľa ust. § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. (R 13/2009), pri aplikácii článku 5 Dohovoru je nevyhnutné neopomenúť osobitosť spočívajúcu v tom, že i pôvodne zákonná väzba nepredstavujúca porušenie článku 5 ods. 1, 4 Dohovoru sa v dôsledku oslobodenia obžalovaného spod obžaloby stáva z hľadiska vnútroštátnej úpravy nezákonnou, a tým zakladá zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú oslobodenému obžalovanému vykonanou väzbou.

Na základe uvedeného súd dospel k presvedčeniu, že žalobcovi prináleží nemajetková ujma vo výške 6.000,- eur. Pri stanovení tejto výšky sa súd riadil tým, že žalobca bol oslobodený v trestnom konaní preto, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, ktorý mu bol kladený za vinu. Vychádzajúc z tvrdenia žalobcu a preukázania dosahu na jeho psychiku po vzatí do väzby je nesporné, že väzba bola zásahom značne nepriaznivým vo vzťahu k jeho osobe. Žalobca, ktorý vykonával ako podnikateľskú činnosť taxislužbu, v podstate na taxíkoch sám chodil minimálne, túto činnosť vykonávali na základe dohody s ním C. G. (brat), P. E., C.A.. Všetci boli rozsudkom Špeciálneho súdu odsúdení na nepodmienečný trest odňatia slobody za závažnú trestnú činnosť tak, ako to je konštatované v rozsudku Špeciálneho súdu sp. zn. PK 2T 28/2007. Výška nemajetkovej ujmy stanovená na sumu 6.000,- eur podľa názoru súdu zodpovedá zisteným skutkovým okolnostiam.

Proti rozsudku zo dňa 17. 04. 2014 žalobca aj žalovaná podali odvolanie, na základe ktorého odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti 38.703,- eur (suma 5.370,- eur titulom náhrady škody z dôvodu úbytku na hodnote zadržaných vecí a suma 33.333,- eur titulom náhrady škody spôsobenej prieťahmi v trestnom konaní a zanedbaním základných povinností orgánov, činných v trestnom konaní) potvrdil. Vo zvyšnej časti (vo výroku, ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.286,- eur a vo zvyšnej časti výroku, ktorým súd žalobcu titulom náhrady škody predstavujúcej ušlý zisk, trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní a nemajetkovej ujmy za poškodenie zdravia a zistenie rodinných vzťahov a vo výroku o trovách konania) rozsudok okresného súdu zrušil a vec v tejto časti vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutiu žaloby v časti ušlého zisku vo výške 94.244,80 eura vytkol nedostatočné odôvodnenie, keď nebolo zrejmé, či sa súd zaoberal tým, či žalobcovi nejaký ušlý zisk vôbec vznikol, ak nie v takom rozsahu, ako vypočítal, tak potom v akom a pokiaľ áno, ale v menšom rozsahu, z akého dôvodu nevyhovel návrhu žalobcu aspoň čiastočne. Pri nároku na trovy obhajoby v trestnom konaní, odvolací súd dospel k záveru, že nárok je dôvodný, avšak pokiaľ išlo o výšku, rozhodnutie okresného súdu bolo nepreskúmateľné. Okresnému súdu uložil vysporiadať sa v novom rozhodnutí s tým v akej výške patrí odmena za jednotlivé úkony právnej služby, poskytnuté pri obhajobe v trestnom konaní vo vzťahu k zodpovednosti štátu za škodu, spôsobenú pri výkone verejnej moci. Nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s poškodením zdravia a rodinného života, považoval odvolací súd za preukázaný, bol však toho názoru, že výška priznaného nároku nebola dostatočne odôvodnená.

Súd prvej inštancie po doplnení dokazovania o uplatnenom nároku žalobcu na náhradu ušlého zisku, náhradu trov trestného konania a náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti so spôsobením poškodenia zdravia, straty rodinného života opätovne rozhodol napadnutým rozsudkom.

Konštatoval, že žalobca si voči žalovanej už pri predbežnom prejednaní nároku uplatnil ušlý zisk v sume 78.000,- eur bez akýchkoľvek dokladov, podkladov, resp. výpočtu. V žalobe si uplatnil ušlý zisk vo výške 94.244,80 eur. Žalobca zotrval na tom, že si uplatňuje ušlý zisk za obdobie od februára 2004 do septembra 2011, t. j. za sedem rokov a štyri dni, pričom jeden deň uplatňoval ušlý zisk vo výške 18,40 eur, pri období sedem rokov a štyroch dní by ušlý zisk predstavoval pri výpočte stanovenom žalobcom sumu 301.469,10 eur a z tohto uplatňoval 1/3-inu, t. j. 94.244,80 eur. Zohľadniac aj inú činnosť, ktorá nesúvisela s taxislužbou, by mesačne mal byť príjem žalobcu 17.268,69 eur. Súd konštatoval, že ušlý zisk nie je možné priznať voľnou úvahou, ale len na základe konkrétnych listinných dokladov. V tomto smere by podľa názoru súdu bol rozhodujúcim dôkazom znalecký posudok, ktorý však žalobca nepredložil, ani pokiaľ súd vyslovil takýto názor. Motorové vozidlá, na ktorých žalobca vykonával taxislužbu boli zadržané orgánmi činnými v trestnom konaní. Išlo o zákonné zadržanie motorových vozidiel, čo bolo v konaní preukázané. Za takéhoto skutkového a právneho stavu vykonávať podnikateľskú činnosť na vozidlách, ktoré boli zákonným spôsobom zadržané, podľa názoru súdu nie je možné, ani pravdepodobným výpočtom, vykonaným žalobcom priznať ušlý zisk. Pokiaľ ide o sprostredkovateľskú činnosť, ktorú žalobca vykonával aj pred jeho vzatím do väzby, teda aj v roku 2003, žalobca nepreukázal, že by mu v roku 2004 niečo bránilo vykonávať sprostredkovateľskú činnosť. Žalobca predložil zmluvy o sprostredkovaní služieb č. 4 zo dňa 01. 07. 2003 a č. 2 zo dňa 03. 01. 2003. Tieto zmluvy boli po obsahovej stránke neurčité a pre toto konanie nehodnoverným dôkazom. Iným spôsobom uplatnený nárok na ušlý zisk zo sprostredkovateľskej činnosti žalobca nedokladoval, návrhy na vykonanie dokazovania nemal. Pokiaľ ide o zošity so záznamom jász taxikárov v rámci taxislužby, z týchto nebolo možné hodnoverne a právne nespochybniteľne preukázať príjem z tejto činnosti tak, aby

bolo možné z neho ustáliť ušlý zisk. Daňové priznanie za roky 2002 a 2003, ktoré predchádzali vzatiu žalobcu do väzby, ničím neodôvodňovalo tvrdenie žalobcu, že prišiel o ušlý zisk v rozsahu 78.000,- eur. Pokiaľ žalobca žiadal priznať uplatnený nárok na ušlý zisk, bolo jeho povinnosťou, aby v tomto smere uniesol dôkazné bremeno preukázania sumy 78.000,- eur hodnovernými listinnými dokladmi, ktoré by súd mohol posúdiť a ku ktorým by sa jednoznačne mohla vyjadriť žalovaná. Pretože takéto dôkazné bremeno žalobca neuniesol, súd jeho nárok nepriznal. Z predložených listinných dokladov nebolo možné ustáliť ani čiastočný finančný nárok žalobcu. Sprostredkovateľskú činnosť, ktorú vykonával pred vzatím do väzby, žalobca hodnoverným spôsobom nepreukázal a pokiaľ poukázal na neúplné zmluvy, žiadnym spôsobom nezdôvodnil, prečo na základe takýchto zmlúv túto činnosť nevykonával, resp. nemohol vykonávať po prepustení z väzby. Žalobca nepredložil kvalifikovaný výpočet ušlého zisku súvisiaceho s výkonom taxislužby (odborné vyjadrenie alebo znalecký posudok), vozidlá, na ktorých vykonával taxislužbu pred vzatím do väzby boli v nasledujúcom období zákonným spôsobom zadržané, čo muselo byť zohľadnené aj pri uplatnení tohto nároku. Vychádzajúc z uvedeného súd nárok žalobcu na náhradu ušlého zisku zamietol.

Nárok na náhradu trov trestného konania súd priznal čo do výšky 3.286,20 eur v súvislosti s právnym zastúpením JUDr. Máriom Buksom, v časti uplatneného nároku v súvislosti s právnym zastúpením JUDr. Pavlom Kuricom nárok zamietol, nakoľko neboli preukázané úhrady JUDr. Pavlovi Kuricovi. Dňa 23. 05. 2016 žalobca predložil súdu špecifikáciu trov právneho zastúpenia, ktoré mu vznikli v trestnom konaní s tým, že táto špecifikácia bola predložená žalovanej, ktorá ju žiadnym spôsobom nespochybnila. Žalobca zaplatil JUDr. Máriovi Buksovi trovy právneho zastúpenia, ktoré boli vyčíslené v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, základná sadzba tarifnej odmeny v roku 2008 podľa § 11 ods. 2, § 12 ods. 3 písm. c/ cit. vyhlášky predstavovala sumu 3.176,- Sk, t. j. 105,42 eur, režijný paušál pre rok 2008 bol 190,- Sk, t. j. 6,31 eur. Právny zástupca špecifikoval úkony, ktoré vyplynuli zo zastupovania na hlavných pojednaniach s rozpisom počtu úkonov, rozsah režijných paušálov, hotové výdavky, t. j. cestovné náklady a stratu času. Celková náhrada trov konania pred súdom bola vyčíslená na sumu 4.386,85 eur. K tomuto nároku, ktorý bol takto špecifikovaný, žalovaná nevzniesla žiadne námietky, preto v tomto smere nebolo potrebné vykonávať žiadne ďalšie dokazovanie a pre nárok žalobcu bola ustálená suma, ktorá vyplynula z predbežného prejednávania nároku žalobcu pri úhrade trov právneho zastúpenia JUDr. Máriovi Buksovi vo výške 3.286,20 eur.

Žalobca si uplatnil i nárok na náhradu škody titulom poškodenia zdravia, zničených rodinných vzťahov vo výške 166.500,- eur. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní strán sporu sa stotožnil s tým, že tento nárok je potrebné posudzovať v súlade so zákonom č. 58/1969 Zb. a v súvislosti s čl. 5 ods. 1, 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Súd žalobcovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy, pričom pre porovnanie a interpretovanie svojej úvahy poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Kontrová c/a Slovenská republika*, v ktorej Európsky súd pre ľudské práva priznal sťažovateľke nemajetkovú ujmu v sume 25.000,- eur, pričom neoprávneným zásahom (nekonaním štátnych orgánov, ktoré v konečnom dôsledku vedie k nezabráneniu trestného činu) do osobnostných práv p. Kontrovej bolo zasiahnuté usmrtením jej dvoch maloletých detí vo veku päť a jeden rok ich otcom, ktorý následne spáchal samovraždu. Použitím hraničného zjednodušenia možno konštatovať, že vo vzťahu k jednému dieťaťu by sa jednalo o čiastku 12.500,- eur. V prejednávanej veci došlo na strane žalobcu k tomu, že po prepustení z väzby podľa lekárskeho posudku, potvrdení o liečení, podľa odborných vyjadrení lekárov, potvrdením o hospitalizácií, znemožnením vykonávania podnikateľskej činnosti v rovnakom rozsahu ako to bolo pred vzatím do väzby, došlo k zásahu do jeho osobnej sféry. Žalobca podľa záveru súdu určite utrpel nemajetkovú ujmu a uskutočnia odhad na spravodlivom základe, priznal mu z tohto titulu sumu 10.000,- eur. Pri priznávaní výšky nemajetkovej ujmy súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že trestná činnosť, bola vykonávaná na vozidlách žalobcu, ktoré boli zákonným spôsobom zadržané. Trestnej činnosti sa dopúšťali tí, ktorí používali na základe dohody so žalobcom jeho motorové vozidlá, preto v prípravnom konaní bolo ťažké orgánom činným v trestnom konaní na začiatku hneď ustáliť rozsah trestnej činnosti, ktorá sa týkala 25 obvinených, resp. obžalovaných. Po prepustení z väzby žalobca ťažko niesol situáciu, v ktorej sa ocitol a predložil dôkazy, svedčiace o tom, že sa nevedel dostatočne vysporiadať s touto skutočnosťou. Vo zvyšnej časti súd uplatnený nárok žalobcu na nemajetkovú ujmu zamietol.

Súd na základe žiadosti žalovanej o poskytnutie dlhšej lehoty na plnenie v prípade vyhovenia žalobe z dôvodu administratívnej náročnosti procesu žalovaných zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 13.286,20 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“). Žalobca si uplatnil žalobou sumu 311.351,76 eur, úspešný v konaní bol vo výške 13.286,33 eur. Úspech

vo veci mal v percentuálnom vyjadrení 4,3 %, neúspech 95,73 %. Pomer úspechu a neúspechu bol 91,4 %. Pri takomto pomere úspechu a neúspechu súd žalovanej priznal úplnú náhradu trov konania, keď jej neúspech bol zanedbateľný.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie, a to osobne i prostredníctvom splnomocneného zástupcu. Podaným odvolaním sa domáhal zmeny napadnutého rozsudku a priznania vyššej náhrady nemajetkovej ujmy a ušlého zisku.

V osobne podanom odvolaní žalobca namietal výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, nepovažujúc túto za primeranú, s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 185/2011.

Uviedol, že súd pre porovnanie a interpretovanie svojej úvahy vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy poukázal na rozhodnutie ESLP vo veci *Kontrová c/a Slovenská republika*, úvaha súdu v tomto smere však nemá komparáciu k okolnostiam prejednávanej veci, v ktorej bolo potrebné vychádzať „z pomerov v čase vznesenia obvinenia a vzatia do väzby, priebehu celého trestného konania, oslobodzujúceho rozhodnutia a jeho života po skončení trestného konania.“ Jeho nezákonným vzatím do väzby a neprimeraným vedením trestného stíhania voči nemu došlo k zásahu do jeho osobného, spoločenského, profesionálneho, rodinného života, ako aj do jeho postavenia v spoločnosti. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 M Cdo 15/2012, v ktorom súd odškodnil poškodeného za nezákonné predvedenie na výsluch na políciu, kde zotrval len niekoľko hodín, nemajetkovou ujmou vo výške 4.000.000,- Sk.

Novelou zákona č. 517/2008 Z. z. bola doplnená právna úprava posudzovania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch (§ 17), a to jednak určením kritérií, ktoré súd v rámci rozhodovacej činnosti zohľadňuje, ako aj zavedením mechanizmu určovania minimálnej výšky nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, ktorá sa odvíja od priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR. Ani v súčasnej dobe platný zákon č. 514/2003 Z. z. neupravuje náhradu škody ako peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy v celom rozsahu, ale upravuje len mechanizmus určenia minimálnej výšky nemajetkovej ujmy za dobu pozbavenia osobnej slobody. Zákon č. 514/2003 Z. z. teda možno použiť pre určenie minimálnej výšky náhrady, ktorá by ani v prípade nároku posudzovaného podľa predchádzajúceho zákona č. 58/1969 Zb. nemala byť nižšia ako je minimálna výška náhrady vypočítaná podľa teraz platného zákona. Súd prvej inštancie mal podklad v zistení skutočností, ktoré mu umožňovala kvantitatívne posúdenie základných súvislostí, ale výšku priznanej nemajetkovej ujmy za dobu pozbavenia osobnej slobody vôbec neuviedol a nezdôvodnil (94 dní väzby, čo podľa vyššie uvedenej metodiky predstavuje peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy minimálne 1.494,- eur). Poukázal tiež na závery, ku ktorým dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky pri riešení otázok odškodnenia väzby v rozsudku z 31. mája 2007, sp. zn. 4 Cdo 177/2005.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa pod škodu v zmysle čl. 5 ods. 5 Dohovoru rozumie ako škoda materiálna, tak nemateriálna (napr. rozhodnutia *Wassink v. Holandsko*, *Tsiriis a Kouloumpas v. Grécko*). Čl. 5 ods. 5 Dohovoru umožňuje odškodnenie obetí zatknutia alebo zadržania v rozpore so svojimi skoršími ustanoveniami (len) za nezákonné zatknutie alebo zadržanie (väzbu), a nie za ich celé trestné stíhanie; ktoré trvalo 6 rokov, t. j. dlhé obdobie neistoty, ktorej bol vystavený a premietlo sa negatívne a závažne do jeho zdravotného stavu, čo malo byť podľa jeho názoru súdom prvej inštancie zohľadnené ako kritérium pri stanovení výšky náhrady.

Nemajetkovú ujmu (zložku náhrady škody na zdraví) podľa neho predstavuje aj bolestné (460 bodov) určené znalcom na základe posudku a malo byť podľa jeho názoru zohľadnené pri hodnotení všetkých rozhodujúcich skutočností.

Namietal tiež nepriznanie ušlého zisku, keď sa nestotožnil so záverom súdu, že nebolo možné ustáliť ani čiastočný finančný nárok. Tvrdenie, že nepreukázal, že by mu niečo bránilo vykonávať sprostredkovateľskú činnosť, nevychádza zo zisteného skutkového stavu veci, pretože v tomto roku bol hospitalizovaný na psychiatrickej klinike v Martine, teda jednoznačne ju nevykonával a vykonávať nemohol ani po prepustení z nemocnice, vzhľadom na závažnú duševnú poruchu, ktorá sa rozvinula v príčinnej súvislosti s jeho trestným stíhaním a vzatím do väzby v roku 2004. Nesúhlasil ani s úvahou súdu v ods. 20 rozsudku o tom, že v tomto príjme by boli aj príjmy získané na základe trestnej činnosti, pretože v trestnom konaní pred súdom bolo preukázané, že o tejto skutočnosti nevedel, ani vedieť nemohol a v predložených príjmoch neboli zahrnuté príjmy pochádzajúce z trestnej činnosti, lebo bolo preukázané, že páchatelia odpájali náhon od prevodovky, aby tak trestnú činnosť pred ním utajili. Daňové priznanie za rok 2002 podávané v roku 2003 preukázalo, že základ dane predstavoval 44.217,- Sk, zaplatená daň 540,- Sk. Daňové priznanie za rok 2003 nemohol podať, pretože bol vo výkone väzby a následne bol nespôsobilý podnikateľ, preto je potrebné vychádzať z rokov predchádzajúcich. Robil kroky smerujúce

k tomu, aby dosahoval väčšie zisky (napr. montáž splyňovacích LPG zariadení - úspora PHM a pod.), preto súd mal vyhovieť žalobe aspoň čiastočne.

3. Odvolanie podané prostredníctvom splnomocneného zástupcu žalobca odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Napadnutý rozsudok je podľa neho nepreskúmateľný a z toho dôvodu nezákonný.

Vo vzťahu k ušlému zisku poukázal na to, že od začiatku konania žiada jeho náhradu po predbežnom prejednaní nároku, hoci tento nebol prejednaný vo výške uplatnenej v žalobe. Nárok bol predbežne prejednaný vo výške 87.000,- eur a v tejto výške sú splnené zákonné predpoklady na jej priznanie. Súd sa podľa neho nezaoberal opodstatnenosťou existujúcich a políciou zadržaných zošitov, ako i existujúcich daňových priznaní v minulosti a tiež sa nezaoberal dôvodom, prečo nebolo daňové priznanie za rok 2003 v roku 2004 podané. Práve okolnosti a postupy na strane žalovanej spôsobili, že tento postup a vyčíslenie daní nebolo možné uskutočniť. Preto neobstojí konštatovanie súdu, že neboli predložené listinné, alebo iné dôkazy o tom, že by bol zarobil finančné prostriedky predstavujúce ušlý zisk. Bol podnikateľom, ktorý ani netušil, že na jeho motorových vozidlách sa pácha trestná činnosť a tento záver bol jednoznačne precizovaný aj v oslobodzujúcom rozsudku špeciálneho súdu. Preto na jeho strane nie je žiadna príčina, ktorá by mohla mať, alebo mala za následok nemožnosť tvoriť zisk, ktorého sa podanou žalobou domáha. Robil všetko preto, aby si zabezpečil lepšie podmienky na vyšší zisk, ako je napr. namontovanie plynu do osobných motorových vozidiel, čo malo za následok zníženie nákladov na prevádzku o viac ako polovicu. Je teda viac ako isté, že zisk by sa bol dostavil. Súd vo svojom rozhodnutí nijako bližšie nezdôvodnil a nevyhodnotil tento jeho počin za účelom zvýšenia zisku a nechal ho bez povšimnutia a vyhodnotenia vo vzťahu k ušlému zisku. Preto sa javí byť logické, že ušlý zisk musí byť vyšší ako bolo pôvodné daňové priznanie za rok 2002 vo výške základu dane cca 40.000,- Sk. Keďže vyšší zisk sa najskôr mohol prejavíť až v roku 2003, za ktorý sa podáva daňové priznanie až v marci 2004, tak daný stav musí súd rešpektovať a pri svojich úvahách o priznaní, alebo nepriznaní tohto nároku toto zobrať na zreteľ. Ak sa súd týmto logickým postupom nesprával, tak mal vysvetliť akými úvahami sa riadil, keď nepriznal žiaden ušlý zisk. Nepriznaním žiadneho ušlého zisku pochybil a vo veci nesprávne rozhodol.

Druhou zložkou ušlého zisku bolo sprostredkovanie obchodu, ktoré niekoľko rokov realizoval a k tomuto používal aj motorové vozidlá. Ich zhabanie v súčinnosti s jeho zlým psychickým zdravotným stavom mali taktiež vplyv na to, že zisk ušiel a tým bol poškodený. Tento nárok bolo možné legitímne vyvodzovať z existujúcich daňových priznaní, zošitov o prevádzke vozidiel a z vytvorenia vhodných prevádzkových podmienok u vozidiel, aby tieto prinášali viac zisku. Iba zohľadnenie týchto skutočností môže viesť k správne rozhodnutiu, prepočítaním kilometrov zaznamenaných v zošite, zisk takto vypočítaný by sa zdvojnásobil za namontované splyňovače na vozidlách a následne vynásobil počtom dní, tak by bolo možné zisk určiť aj na mesačnej, tak aj na ročnej úrovni.

Rozhodnutie o trovách obhajoby žalobca nerozporoval, nakoľko tieto boli priznané vo výške, ktorá bola doložená a predbežne prejednaná.

Pokiaľ ide o priznanú náhradu nemajetkovej ujmy, vzhľadom na realizovaný zásah do oblasti súkromia, osobného života, zdravia, práva na podnikanie, a v konečnom dôsledku jeho nemožnosť ďalej podnikáť z dôvodu stanovenej diagnózy, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním, nemajetkovú ujmu na úrovni 10.000,- eur považuje za neprimerane nízku. Je nevyhnutné zobrať zreteľ na lekárske závery ustálené znalcom MUDr. Kollárom, ktorý v znaleckom posudku nepochybne stanovil následok depresívnej úzkostnej poruchy, čo bol aj základ pre priznanie čiastočného invalidného dôchodku. Takéto poškodenie zdravia nie je ani minimálne vyvážené poskytnutou nemajetkovou ujmovou vo vzťahu k následkom. Ak bolo bolestné tohto zásahu do jeho zdravia ohodnotenú na 463 bodov, tak potom len samotné hodnotenie bolestného predstavuje čiastku 4.630,- eur. Pri rozhodovaní v danej veci neboli zohľadnené všetky dotknuté oblasti jeho života a z toho dôvodu potom bola priznaná neprimerane malá nemajetková ujma. Je nepochybné, že vydaním nezákonného uznesenia o vzatí do väzby došlo k zásahu do sféry jeho osobnostných práv (do súkromného života, do jeho cti a dobrej povesti).

V odvolaní podanom prostredníctvom splnomocneného zástupcu žalobca namietal aj výrok o trovách konania, kedy sa domáhal, pre prípad posúdenia jeho odvolania ako nedôvodného, posúdenia rozhodnutia o trovách konania za podmienok zreteľa hodných okolností prípadu a nepriznania nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán konania.

4. Odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie čo do výroku, ktorým súd žalobe vyhovel v časti priznanej nemajetkovej ujmy, podala i žalovaná, ktorá sa podaným odvolaním domáhala jeho zrušenia v tejto časti a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Podľa názoru žalovanej súd prvej inštancie jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jej patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

Rozsudok v časti posúdenia primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy porušuje princíp právnej istoty, keďže nerešpektuje záväzný právny názor odvolacieho súdu v tejto veci. Dôvodom zrušenia pôvodného rozsudku súdu prvej inštancie v časti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch bol názor odvolacieho súdu, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal s námietkami sporových strán a neprihliadol na rozsah odškodnenia v iných - obdobných veciach (napríklad prípad Winkler proti Slovenskej republike), čím došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom v neprospech oboch sporových strán.

Z odôvodnenia (teraz) napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd prvej inštancie sa záväzným právnym názorom odvolacieho súdu v časti rozsahu odškodnenia s inými obdobnými prípadmi neriadil, keď svoju úvahu založil výlučne na poukaze na prípad celkom zjavne odlišný od prípadu žalobcu (Kontrová proti Slovenskej republike), pričom nijako nebral do úvahy obdobný prípad (odvolacím súdom preferovaný Winkler proti Slovenskej republike). V prípade žalobcu nedošlo k pochybeniu orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu, ale jedná sa o vznik nároku na náhradu škody s prihliadnutím na skutočnosť, že v trestnom konaní bol spod obžaloby oslobodený, pričom v jeho prípade nedošlo k deštrukcii rodinného alebo súkromného života (rozvod nebol zapríčinený vzatím žalobcu do väzby a pod.). Ak súd prvej inštancie právne argumentoval pomernou výškou odškodnenia v sume 12.500,- eur (v prípade deštrukcie rodinného a súkromného života a závažného pochybenia orgánov verejnej moci), nemal podľa žalovanej dospieť k podobnej sume 10.000,- eur (nedošlo k deštrukcii rodinného a súkromného života žalobcu a v jeho prípade nedošlo k závažnému pochybeniu orgánov verejnej moci). V tejto časti súd prvej inštancie zvolený postup žiadnym spôsobom neodôvodnil, dôsledkom čoho považuje napadnutý rozsudok nielen za prekvapivý (nerešpektujúci názor odvolacieho súdu), ale aj za nepreskúmateľný a nedostatočne odôvodnený.

Súd prvej inštancie sa dopustil pochybenia pri stanovení výšky priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch tým, že vychádzal z predložených dôkazov, ktoré sa netýkali náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní invalidného dôchodku zo dňa 26. 08. 2016 a lekársky posudok zo dňa 15. 08. 2016 sú podľa nej dôkazmi spôsobilými preukazovať nárok žalobcu na náhradu škody na zdraví, nie však nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Jedná sa o totožnú situáciu ako v prípade žalobcom predloženého znaleckého posudku MUDr. Stanislava Kollára o stanovení bolestného, pričom v tejto súvislosti súd prvej inštancie výslovne uviedol, že ho nemohol zohľadniť pri rozhodovaní o nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, pretože sa týkal škody na zdraví. Vzhľadom na uvedené sa domnieva, že pri posudzovaní žalobcovho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Podľa názoru žalovanej súd prvej inštancie pri posudzovaní nároku žalobcu nemal na uvedené dôkazy prihliadať, pričom bolo na žalobcovi, aby si v tomto konaní uplatnil i nárok na náhradu škody, čo však neurobil. Náhrada škody na zdraví nemôže byť stotožňovaná (ani z hľadiska dokazovania) s náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej, ktoré podal prostredníctvom splnomocneného zástupcu po súdom určenej lehote, navrhol, aby súd rozhodol v zmysle jeho odvolania a na odvolanie žalovanej neprihliadal.

Uviedol, že je nepochybné, že i výkon väzby je súčasťou trestného stíhania. Obmedzenia v tomto režime sú závažné v oblasti slobôd a mali aj nedežierne následky. Tieto následky boli spôsobilé zasiahnuť do všetkých oblastí života a podľa pripojených dôkazov aj zasiahli. Takéto následky nie je možné uviesť do pôvodného stavu, preto sanácia týchto následkov nie je možná. Z tohto dôvodu zákon uvažuje o nemajetkovej ujme. Súd prihliadal na okolnosti prípadu, na jeho osobu a na dôsledok, ktoré spôsobila skutočnosť nezákonného trestného stíhania a správne vyhodnotil skutočnosť zásahu do jeho osobnej slobody a práv, avšak nesprávne a nedostatočne vyhodnotil spôsobený následok, keď priznal iba náhradu vo výške vymedzenej v napadnutom rozsudku.

Zásah do jeho zdravia a psychiky sú najzávažnejšie skutočnosti, na ktoré bolo treba pri úvahe súdu prihliadať. Duševná choroba má devastáčne účinky na jeho osobný život, podnikateľský život, ako aj na jeho spoločenské postavenie a existenciu. Preto sa javí byť náhrada vo výške 10.000,- eur neprimerane

nízka. Je podľa neho potrebné zobrať na zreteľ lekárske závery ustálené znalcom MUDr. Kollárom, ktorý stanovil následok depresívnej úzkostnej poruchy, čo bol aj základ pre priznanie čiastočného invalidného dôchodku. Takéto poškodenie zdravia nie je ani minimálne vyvážené poskytnutou nemajetkovou ujmou. Opätovne poukázal na bodové ohodnotenie bolestného.

Rozsudok je podľa žalobcu nutné považovať z uvedených dôvodov za nezákonný, nakoľko priznaná nemajetková ujma je nedostatočná vo vzťahu k následku a súd nesprávne postupoval pri svojej úvahe ak nezohľadnil a nepriznal vyššiu náhradu uplatnenú v konaní. Takto vydaný rozsudok je nutné považovať za nepreskúmateľný, nevysvetľujúci logicky prečo súd priznal iba sumu 10.000,- eur, prečo nezohľadnil ušlý zisk z podnikania v požadovanej výške, prípadne aspoň čiastočne. Nezohľadnil ani dôsledky na jeho strane, nezobral zreteľ na všetky okolnosti tohto prípadu a konečný dopad nezákonne vedeného trestného stíhania na jeho osobu, jeho zdravie a existenciu do budúcnosti.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolania boli podané včas, oprávnenými stranami konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a tento vo veci samej podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil a vo výroku o trovách konania podľa § 388 C. s. p. zmenil, nakoľko neboli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v tejto časti, ani pre jeho zrušenie.

7. Žalobca si v preskúmvanej veci žalobným návrhom na začatie konania uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobených nezákonnými rozhodnutiami, ktorými boli uznesenie o vznesení obvinenia, uznesenie o vzatí do väzby a rozhodnutie o zaistení vecí - motorových vozidiel a nesprávnym úradným postupom, ktorý spočíval v neprímerane dlhom trestnom konaní. Nárok na náhradu majetkovej škody si žalobca uplatnil v zmysle zákona č. 58/1969 Zb., nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V rámci nároku na náhradu škody si uplatnil nárok na náhradu škody predstavujúcej ušlý zisk vo výške 94.244,80 eur, stratu hodnoty veci vo výške 5.370,- eur a titulom trov právneho zastúpenia v trestnom konaní vo výške 3.937,96 eur, nárok na náhradu nemajetkovej ujmy (ktorú žalobca označoval rovnako ako škodu) si uplatnil titulom prietahov v konaní a zanedbania základných povinností orgánov činných v trestnom konaní vo výške 33.333,- eur a titulom poškodenia zdravia a zničenia rodinných vzťahov vo výške 166.500,- eur. Okresný súd rozsudkom č. k. 15C/287/2012-494 zo dňa 17. 04. 2014 žalobe žalobcu vyhovel v časti uplatnenej náhrady škody v súvislosti s právnym zastúpením v trestnom konaní vo výške 3.286,20 eur a v časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy za poškodenie zdravia a zničenie rodinných vzťahov vo výške 6.000,- eur. Vo zvyšnej časti žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 8Co/541/2014-559 zo dňa 30. 09. 2015 uvedený rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietol, sčasti, a to do sumy 38.703,- eur (sumy 5.370,- eur titulom náhrady škody z dôvodu úbytku na hodnote zadržaných vecí a sumy 33.333,- eur titulom náhrady škody spôsobenej prietahmi v trestnom konaní a zanedbaním základných povinností orgánov činných v trestnom konaní) potvrdil, vo zvyšnej časti (vo výroku, ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.286,20 eur a vo zvyšnej časti výroku, ktorým súd žalobu žalobcu titulom náhrady škody predstavujúcej ušlý zisk, trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní a nemajetkovej ujmy za poškodenie zdravia a zničenie rodinných vzťahov a vo výroku o trovách konania rozsudok okresného súdu zrušil a vec v tejto časti vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

8. Predmetom sporu v ďalšom konaní tak ostal len uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody predstavujúcej ušlý zisk vo výške 94.244,80 eur, trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní vo výške 3.937,96 eur a nemajetkovej ujmy za poškodenie zdravia a zničenie rodinných vzťahov vo výške 166.500,- eur (spolu 264.682,76 eur ako je uvedené i v záhlaví tohto rozsudku), o ktorých súd prvej inštancie rozhodol v tomto odvolacom konaní preskúmvaným rozsudkom.

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza i zo správneho právneho posúdenia veci. Nakoľko aj odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku v podstatnom rozsahu zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C. s. p., odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje. Odvolania žalobcu a žalovanej čo do merita veci odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné.

10. Pokiaľ ide o posúdenia právneho základu veci, odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí konštatoval, že tento bol okresným súdom posúdený správne. Okresný súd pri posúdení nároku žalobcu správne vychádzal z ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej oslobodenie spod obžaloby má rovnaký následok ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť a ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991). Súd prvej inštancie správne aplikoval i ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s rozhodnutím o vzatí žalobcu do väzby čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

11. Pokiaľ ide o jednotlivé nároky uplatnené žalobcom, odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, odvolania strán konania a obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo vzťahu k uplatneným nárokom žalobcu na náhradu škody predstavujúcej ušlý zisk v súvislosti s jeho vzatím do väzby a zadržaním motorových vozidiel, trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní a nemajetkovú ujmu v súvislosti s rozhodnutím o vzatí do väzby rozhodol vecne správne.

12. V nadväznosti na odvolacie námietky žalobcu odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie nárok žalobcu na náhradu škody predstavujúcej ušlý zisk zamietol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom, keď z predložených listinných dokladov nebolo možné ustáliť ani čiastočný finančný nárok žalobcu na náhradu ušlého zisku. Úvahy súdu vedúce k rozhodnutiu o tomto nároku žalobcu sú podrobne a zrozumiteľne rozvedené v bode 51. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k uvedenému nároku v celom rozsahu stotožňuje, z ktorého dôvodu v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti. Pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia v tejto časti odvolací súd dodáva, že konkrétnu výšku ušlého zisku je potrebné dokázať, nepostačuje len hypotetický ušlý zisk, ale vždy sa musí jednať o zisk, ktorý bolo možné reálne očakávať, pričom dôkazné bremeno viazne na poškodenom. Ušlý zisk spočíva v tom, že nenastalo zväčšenie majetku poškodeného, ktoré by bolo možné (nebyť škodnej udalosti) dôvodne očakávať s ohľadom na predvídateľný sled vecí. Ušlý zisk nie je možné vyčíslieť ako rozdiel medzi základom dane v predchádzajúcom období a nevykázaním žiadneho príjmu v nasledujúcich rokoch, keď ušlý zisk je potrebné preukázať a vziať do úvahy i ďalšie relevantné okolnosti. Je zrejmé, že žalobca počas výkonu väzby nemal príjem a nenastalo zväčšenie jeho majetku, ale zároveň nie je možné vyčíslieť ušlý zisk tak ako ho vyčíslil žalobca bez zohľadnenia ďalších relevantných skutočností. Žalobca ušlý zisk odvodzoval od daňového priznania za rok 2002, záznamu jász za obdobie roku 2003 (od 01. 09. 2003) a faktúr vystavených za sprostredkovateľskú činnosť, aj s poukazom na zníženie nákladov vzhľadom na montáž splyňovacích LPG zariadení do motorových vozidiel, v dôsledku čoho by podľa neho došlo k úspore PHM. Skutočná úspora však v konaní nebola preukázaná, rovnako ako nebolo preukázané tvrdenie žalobcu o možnom dosahovaní príjmu vo výške 18,40 eur na každý deň na jedno vozidlo. Tvrdenia žalobcu o možnom dosahovaní príjmu sa odvíjajú od vykonávania činnosti taxislužby, túto však žalobca nevykonával osobne, a teda samotné vzatie žalobcu do väzby nepredstavovalo prekážku pre príjem z tejto činnosti. Taxislužbu vykonávali iné osoby, pričom v konaní nebolo preukázané na základe akého vzťahu (túto nevykonávali v pracovno-právnom pomere), aké z tohto vzťahu plynuli pre jednotlivých účastníkov práva a povinnosti, najmä pokiaľ išlo o príjem za uskutočnené jazdy. Nemožno pritom opomenúť, že vozidlá využívané na taxislužbu žalobca dňa 17. 02. 2004 na výzvu vyšetrovateľa v zmysle § 78 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. 12. 2005 vydal vyšetrovateľovi Krajského riaditeľstva PZ v Žiline, pričom v konaní nebolo preukázané, že by rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté o zaistení vecí - osobných motorových vozidiel vo vlastníctve žalobcu, bolo zrušené ako nezákonné. Pokiaľ žalobca nezákonnosť zaistenia motorových vozidiel spájal s tým, že bol v trestnom konaní, v ktorom k zaisteniu vecí došlo, spod obžaloby oslobodený, samotná táto skutočnosť ešte neznamena, že k vydaniu predmetných vozidiel došlo v rozpore so zákonom. Nemožno tiež opomenúť skutočnosť, že osoby, ktoré taxislužbu vykonávali (C. G., C. D., P.W.) boli vzaté do väzby, z ktorého dôvodu je zrejmé, že žalobca by nemohol naďalej vykonávať taxislužbu prostredníctvom týchto osôb. Zo strany žalobcu rovnako v konaní nebol preukázaný ani ušlý zisk v súvislosti so sprostredkovateľskou činnosťou, na ktorú mal žalobca, podľa jeho tvrdenia v odvolaní, využívať i motorové vozidlá, ktoré mu boli zadržané. Vzhľadom na uvedené, keď súd nemal za preukázané vznik ušlého zisku žalobcom, ani jeho výšku, nárok žalobcu v tejto časti správne zamietol, z

ktorého dôvodu odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti ako vecne správne potvrdil.

13. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil aj v časti zamietnutia nároku na náhradu trov trestného konania vo výške 651,76 eur, ktoré mal žalobca zaplatiť advokátovi JUDr. Pavlovi Kuricovi, z dôvodu nepreukázania úhrady týchto trov advokátovi. Žalobca odvolanie síce podal aj čo do nepriznania tohto nároku, odvolanie však v tejto časti neodôvodnil, keď v odvolaní podanom prostredníctvom splnomocneného zástupcu uviedol, že tento nárok bol zo strany súdu priznaný vo výške, ktorá bola doložená, predbežne prejednaná, preto záver súdu o tomto nároku nerozporuje.

14. Ako vecne správny napokon odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie aj v časti náhrady nemajetkovej ujmy, považujúc tak odvolanie žalobcu, ako aj odvolanie žalovanej v tejto časti za nedôvodné.

15. Žalobca si v konaní uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 166.500,- eur v súvislosti s rozhodnutím o väzbe. Žalobcom označené konanie - jeho vzatie do väzby v súvislosti s trestným konaním, ktoré sa proti nemu viedlo a ktoré skončilo jeho oslobodením spod obžaloby, možno považovať za konanie objektívne spôsobilé privodiť ujmu na právach žalobcu. V prejednávanom prípade došlo k porušeniu práva žalobcu s tým, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia - vzatia do väzby mu bola spôsobená nemajetková ujma. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dať do vzťahu mieru ujmy na hodnotách ľudskej osobnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takejto nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi vznikla a aspoň týmto spôsobom prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu. Vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy v dôsledku vzatia do väzby je nepochybné, že výkon väzby predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva aj ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život, zasahujúce do súkromného života, do jeho cti a dobrej povesti a je spôsobilý okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 17 ods. 1 Ústavy SR, obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje článok 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. Výkonom väzby u žalobcu došlo k obmedzeniu jeho súkromného a rodinného života, k odčleneniu žalobcu od jeho najbližších a táto skutočnosť neodvratne zasiahla aj do jeho osobného a spoločenského života. Rozhodnutím o väzbe a trvaním samotnej väzby bol žalobca obmedzovaný vo svojom pohybe, v kontakte s blízkymi osobami a známymi. V konaní bolo preukázané, že výkon väzby žalobcu trval od 17. 02. 2004 do 20. 05. 2004, t. j. 94 dní, a teda je nepochybné, že žalobca má nárok na odškodnenie nemateriálnej ujmy.

16. Vychádzajúc z uvedeného mal súd za to, že žalobca preukázal zásah a nepriaznivý dopad súvislosti s vykonanou väzbou v jeho osobnom, súkromnom a rodinnom živote. Existenciu nároku napokon odvolací súd konštatoval už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí. Odvolací súd sa stotožňuje aj s výškou priznanej nemajetkovej ujmy 10.000,- eur, pričom prihliadol aj na psychický stav žalobcu počas a po prepustení z väzby (v konaní bolo preukázané, že väzba na žalobcu vplývala negatívne, počas výkonu väzby schudol, mal zdravotné problémy, po prepustení z väzby trpel paranojou, nebol schopný zapojiť sa do profesionálneho a spoločenského života, bol hospitalizovaný na psychiatrii). Pokiaľ žalobca výšku nemajetkovej ujmy odôvodňoval i s poukazom na priznaný invalidný dôchodok a znalecký posudok MUDr. Kovaľa, je potrebné dať za pravdu žalovanému, že nárok na náhradu škody na zdraví je potrebné odlišovať od nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, samotné problémy psychickej povahy (ktoré možno logicky očakávať bez toho, aby bola diagnostikovaná akákoľvek psychická porucha) počas výkonu a po prepustení z väzby, ktoré sa v súvislosti s väzbou prejavili v živote žalobcu (paranoja, stres a pod.) je však potrebné zohľadniť v rámci posudzovania nemajetkovej ujmy. I keď odvolací súd, rovnako ako žalovaná a žalobca, nepovažuje za primerané vychádzať z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kontrová proti Slovenskej republike, možno výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy považovať za primeranú aj s prihliadnutím na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Winkler proti Slovenskej republike, kedy európsky súd priznal sťažovateľovi titulom nemajetkovej ujmy spojenej s nezákonným držaním vo väzbe sumu 8.000,- eur, zohľadniac čiastočné odškodnenie sťažovateľa Ústavným súdom Slovenskej republiky vo výške 70.000,- Sk (t. j. 2.323,57 eur), napriek tomu, že v prípade Winkler proti Slovenskej republike išlo o nemajetkovú ujmu v súvislosti s väzbou sťažovateľa, o ktorej predĺžení nebolo príslušným orgánom rozhodnuté.

17. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým súd žalobe vyhovel v časti nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur a vo výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

18. Ako dôvodné odvolací súd posúdil odvolanie žalobcu čo do výroku o trovách konania. I keď súd prvej inštancie konštatoval, že rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 C. s. p., žalovanej, napriek tomu, že bola v konaní úspešná len čiastočne, priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, keď jej neúspech bol zanedbateľný. Z ust. § 255 ods. 1 C. s. p. však vyplýva, že súd rozhodne podľa pomeru úspechu, pričom Civilný sporový poriadok neobsahuje obdobné ustanovenie ustanoveniu § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. 06. 2016, ktoré v prípade pomerne nepatrného neúspechu umožňovalo priznať inak úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania v celom rozsahu.

19. Odvolací súd zároveň dospel k záveru o splnení podmienok pre aplikáciu ust. § 257 C. s. p., v zmysle ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa odvolací súd videl v povahe veci, kedy predmetnom konania je nárok žalobcu uplatnený v súvislosti s jeho nezákonným väzobným trestným stíhaním, pričom prihliadal aj na pomery strán konania, kde na jednej strane vystupuje fyzická osoba - občan, ktorý bol v trestnom konaní, v súvislosti s ktorým si uplatnil nárok na náhradu škody, oslobodený, s prihliadnutím na následky väzby a trestného stíhania prejavujúce sa v živote žalobcu a na druhej strane vystupuje právnická osoba - Slovenská republika, v ktorej pomeroch sa nepriznanie náhrady trov konania zásadným spôsobom neprejaví. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zmenil a žalovanej, ktorej by inak vznikol nárok na náhradu trov prvoinštančného konania, náhradu trov konania nepriznal.

20. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd žalobe vyhovel, v časti priznanej náhrady trov právneho zastúpenia žalobcu v trestnom konaní vo výške 3.286,20 eur zostáva nedotknutý, keď žalovaná ako oprávnená osoba na podanie odvolania v tejto časti odvolanie v tejto časti nepodala. Pokiaľ žalobca v osobne podanom odvolaní uviedol, že (žalovaný) podáva odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 13.286,20 eur a v odvolaní podanom prostredníctvom splnomocneného zástupcu uviedol, že odvolanie podáva čo do všetkých výrokov napadnutého rozsudku, odvolací súd odvolanie posudzoval podľa obsahu (§ 124 ods. 1 C. s. p.), keď vo vzťahu k trovám právneho zastúpenia v časti, v ktorej bolo jeho návrhu vyhovené, považoval žalobca rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne. Odvolací súd zároveň dodáva, že žalobca, ktorého žalobe v tejto časti bolo vyhovené by v zmysle ust. § 359 C. s. p. nebol oprávnenou osobou na podanie odvolania v tejto časti.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p. Tak žalobca ako aj žalovaná boli v odvolacom konaní čiastočne úspešní (vo vzťahu k odvolaniu protistrany, žalobca aj vo vzťahu k výroku o trovách konania), ako aj neúspešní (vo vzťahu k vlastnému odvolaniu), z ktorého dôvodu odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal žiadnej zo strán konania.

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)